

De gemeente: de plaats waar de grote God het doet met kleine mensen

Het baptisme heeft van oudsher grote nadruk gelegd op het belang van de gemeente. De gemeente is ons dierbaar. De gemeente is het Lichaam van Christus. Ze is Christus' lichamelijke aanwezigheid op aarde. In de gemeente hoor je zijn stem, voel je zijn hand op je schouder. Daar zit Hij met je aan tafel en geeft je aan het avondmaal te eten en te drinken. De gemeente is de sociale ruimte waarin het geloof beleefd wordt in samen bidden, samen zingen, samen werken. In dit òsamenö wordt het geloof menselijk, levensecht.

Het kleine maakt de gemeente niet minder groot.

Als iets je dierbaar is ga je er in hooggestemde bewoordingen over praten. Terecht. Maar soms leidt dat er toe, dat voor je gevoel het minder verhevene verzwegen moet worden. Dat zou de zaak maar omlaag halen! Kinderen die hun ouders hoogschatten vinden het vaak òneerbiedigö om te spreken over de kleinmenselijke hebbelijkheden van vader en moeder. Zo is het niet in de gemeente. Het is de grootheid van de gemeente dat daarin plaats is voor onze kleinheid. Het is de hoogheid van de gemeente dat zondige mensen er met opgeheven hoofd hun weg kunnen gaan. Hierin is de gemeente goddelijk, dat zij voluit menselijk kan zijn zonder er minder van te worden.

Het grote van God omvat het kleine van mensen .

Je kunt je afvragen of we niet te gering van de gemeente denken door er alleen maar verheven over te spreken. Wij zijn goed gesorteerd in hooggestemde uitdrukkingen voor de gemeente. De gemeente is òvergadering van gelovigenö, ògemeenschap der heiligenö, een òkoninkrijk van priestersö. Ze is één zoals de Vader en de Zoon één zijn. Dit is allemaal waar en zeer bijbels. Maar het geheim van deze hoge Bijbelse woorden over de gemeente kom je pas op het spoor als je jezelf de heel platvloerse vraag durft te stellen wat je dan moet denken van alle kleingeloof en soms zelf ongelooft dat er in de gemeente is. Wat je dan aan moet met alle onheiligheid? Met alles wat helemaal niet priesterlijk is, maar veeleer onbarmhartig? Wat je moet denken van alle verdeeldheid, als de gemeente bijbels gezien zo één is? Je kunt proberen deze dingen te ontkennen. Bijvoorbeeld door ze te verzwijgen. En een straf te zetten op elk woord dat het kleinmenselijke in de gemeente aan het licht brengt. Jantje maakte op zesjarige leeftijd hiermee kennis toen hij na een boos telefoongesprek van zijn vader met de dominee in alle onschuld vroeg: òVindt pappa de dominee niet aardig?ö, en afgestraft werd met: òFoei Jantje, zoiets mag je niet zeggen!ö. Je kunt het gebrekkige en zondige in de gemeente ook proberen te ontkennen door te ontsteken in een reactie van heilige verontwaardiging: òMaar zoiets kan in de gemeente toch niet voorkomen!ö. Je kunt je afvragen hoe vaak in de christelijke kerk de tucht gefunctioneerd zal hebben als een middel om het kleinmenselijke te ontkennen door het in heilige verontwaardiging te veroordelen. Beter dan het kleingelovige in de gemeente te ontkennen, is het de afmetingen van het Bijbelse begrip ògemeenschap van gelovigenö te ontdekken. De vader van een epileptische jongen zei tegen Jezus: òIk geloof, kom mijn ongelooft te hulpö (Marc. 9:25). Deze opmerking over ongelooft zou in menige gemeente reden zijn geweest voor een ernstig woord van vermaan aan het adres van die vader. Jezus komt die vader in zijn ongelooft eenvoudig te hulp en geneest zijn zoon. De gelovigen in de gemeente als ògemeenschap van gelovigenö zijn mensen die door de Heer geholpen worden in hun ongelooft. De heilige gemeente bestaat bij de gratie van voortdurende vergeving van onheiligheid. De priesters in de gemeente als òkoninkrijk van priestersö moet voortdurend op priesterlijke wijze worden bewezen. De eenheid van de gemeente bestaat in voortdurende genezing van verdeeldheid en groei naar de toekomstige eenheid (Ef. 4:12-13).

Zo, in de erkenning van haar menselijke kleinheid, is de gemeente goddelijk groot.

Olof de Vries